



Fjellbloddråpesvermer

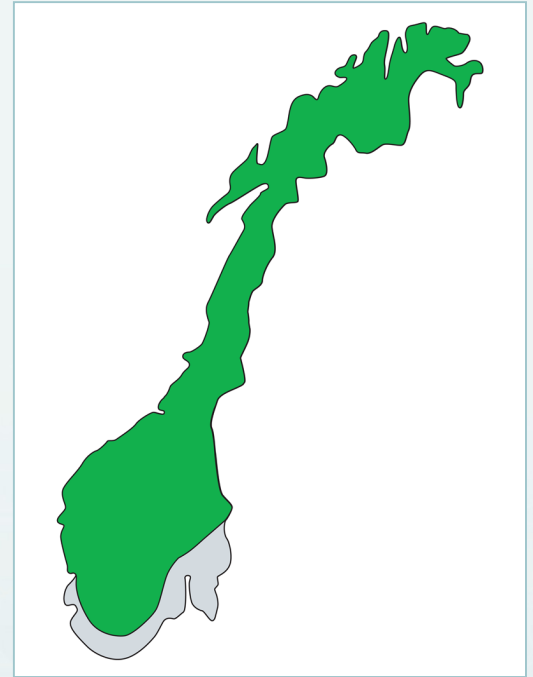
Zygaena exulans



Fjellbloddråpesvermeren er utbredt i fjellområder over hele landet og kan enkelte somre opptre i stort antall. Sommerfuglen flyr på lyngheier og gressmarker fra bjørkebeltet og oppover. Larvene lever på en rekke ulike busker og urter.

Status

Ikke på Norsk rødliste for arter 2010, vurdert til kategori livskraftig (LC).



Kjent utbredelse av fjellbloddråpesvermer i Norge.

Kjennetegn

Vingespenn 22-33 mm. Framvingen grå med grønt/blått metallskimmer og fem lyserøde flekker. Bakvingen lyserød med grå kant. Hunnen med gyllen bestøvning, spesielt langs vingeribbene. Vingene har svært glissen skjellbekledning og fremstår som nesten gjennomsiktige. Kroppen er svart med kraftig, rufsete behåring. Fjellbloddråpesvermeren skilles fra våre andre femflekkede bloddråpesvermere på de brede, nesten gjennomsiktige vingene, den svært hårete kroppen, på at den fremre av de to røde flekkene ved forvingeroten strekker seg helt ut til den midtre flekken, samt på sitt alpine habitat.

Utbredelse

Fjellbloddråpesvermer forekommer i fjellområdene i hele landet og går ned til havet lengst i nord. I det øvrige Norden forekommer arten i grensetraktene mellom Norge og Sverige og i de nordlige delene av Sverige og Finland. På verdensbasis finnes fjellbloddråpesvermer i fjellområdene i Alpene, Pyreneene, Abruzzo, Karpatene og Balkan, i Høylandet i Skottland, samt i fjellområder i Russland og Kasakhstan.

Biologi

Fjellbloddråpesvermeren flyr fra slutten av juni til begynnelsen av august på lyngheier og gressmarker fra bjørkebeltet og opp i snaufjellet. Arten er kun aktiv i solskinn, og kan finnes sittende på nektarblomster eller flygende med langsom, svirrende flukt lavt over vegetasjonen. Eggene legges i klaser i terrenget, ikke nødvendigvis på vertsplanten. Larven lever på en lang rekke ulike busker og urter men ser ut til å foretrekke musøre i fjellområdene i Sør-Norge. Den er

gråsvart med en rad gule flekker langs hver kroppsside, og trenger minst to år på utviklingen til voksen sommerfugl. Den fullvoksne larven forpupper seg om våren i en eggeformet, sølvvit eller gulhvitt kokong helt nede ved bakken. Sommerfuglen klekker etter noen uker, og klekkingen finner sted på en godværsdag etter at sola har varmet opp det øverste marksjiktet.

Bestandsstatus

Fjellbloddråpesvermeren er vår vanligste bloddråpesvermer og later til å ha en stabil utbredelse i Norge. Det er imidlertid store årlige variasjoner i bestandsstørrelsen, og svingningene kan henge sammen med svingninger i smågnagerbestanden i fjellet. I år med høy tetthet av smågnagere blir marksjiktet utsatt for store omveltninger i vintersesongen, noe som kan ha store negative konsekvenser for fjellbloddråpesvermerens overvintrende larver.

Referanser

Aarvik, L., Hansen, L.O. og Kononenko, V. 2009. Norges Sommerfugler. Håndbok over Norges dagsommerfugler og nattsvermere. Norsk entomologisk forening og Naturhistorisk museum, Oslo. 432s.

Hågvar, S. 1976. Studies on the ecology of *Zygaena exulans* Hochw. (Lep., Zygaenidae) in an alpine habitat at Finse, south Norway. Norwegian Journal of Entomology 23 (2): 197-202.

Naumann, C.M., Tarmann, G.M. og Tremewan, W.G. 1999. The Western Palaearctic Zygaenidae. Apollo Books, Stenstrup. 304s.

Lenker

<http://www.faunaeur.org>

<http://www.nhm.uio.no/fagene/zoologi/insekter/norlep/>